

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна краєзнавчо-туристична практика

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Розробник: Томілін Олексій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
професор, доктор економічних наук

«02» вересня 2024 року

 Олексій ТОМІЛІН

Робоча програма практики розглянута та схвалена
на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Робоча програма практики схвалена
радою з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація
Протокол від «02» вересня 2024 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності Туризм і рекреація

Олена ЄГОРОВА

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Елементи характеристики	242 ТР_бд_2024
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова
Рік навчання (курс)	I
Семестр	2
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

2. Заплановані результати навчання

Метою навчальної краєзнавчо-туристичної практики є вивчення туристичних ресурсів Полтавщини, формування системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу регіону, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей здобувачів вищої освіти у вирішенні практичних завдань, розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, розширення наукової ерудиції майбутніх фахівців, що в підсумку сприятиме формуванню у них здатності до просування на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Завдання навчальної краєзнавчо-туристичної практики:

- ознайомлення з туристично-рекреаційними об'єктами Полтавщини, функціонуванням туристичної інфраструктури та об'єктів природно-заповідного фонду регіону;
- виявлення територіальних особливостей краєзнавчих, природних, історико-культурних та соціально-економічних (інфраструктурних) туристично-рекреаційних ресурсів, оцінювання придатності території для потреб туризму;
- аналіз пам'яток історичного, етнографічного, літературного, екологічного, географічного краєзнавства Полтавщини;
- розробка та захист краєзнавчо-туристичних маршрутів, спрямованих на популяризацію історико-культурного і природного потенціалу Полтавщини;
- підготовка пропозицій щодо популяризації та розвитку туризму на Полтавщині.

Результати проходження практики:

компетентності:

загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові):

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

3. Програма практики

Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання. Поняття туристичного краєзнавства. Науково-методичні засади туристичного краєзнавства. Об'єкт предмет туристично-краєзнавчих досліджень. Туристична дестинація як головна просторова одиниця дослідження в туристичному краєзнавстві. Туристичний кластер. Функції та завдання краєзнавчих досліджень. Завдання туристичного краєзнавства. Основні напрями туристичного краєзнавства. Роль краєзнавства у збереженні національної ідентичності та популяризації локальної культурної спадщини. Туристична привабливість території у контексті сталого розвитку територій. Сучасна методологія краєзнавчого аналізу: поєднання традиційних експедиційних методів із цифровими технологіями та ГІС-картографуванням. Туристична картографія як засіб краєзнавчої діяльності. Види туристичних карт: оглядові карти, туристичні плани місць, маршрутні картосхеми. Історія розвитку краєзнавства. Періодизація національного краєзнавства. Генезис краєзнавства в Україні та внесок у його розвиток видатних вітчизняних учених (С. Рудницького, М. Грушевського, О. Бейдика, О. Любіцевої та інших).

Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України. Класифікація та типізація туристичних ресурсів за походженням та функціональним призначенням. Рекреаційно-туристичний потенціал та рекреаційно-туристичний комплекс. Окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю. Територіальні рекреаційно-туристичні системи та їх види за рівнем сформованості. Теоретичні засади формування та функціонування територіально-рекреаційних систем (TRC). Основні об'єкти територіально-рекреаційних систем. Наукові підходи до ресурсно-рекреаційного районування України. Ресурсно-рекреаційне районування України за О. Бейдиком, П. Масляком, Є. Панковою. Основні форми і види туризму, їх поділ. Особливості туристично-рекреаційних ресурсів, що використовуються у різних видах туризму. Оцінювання придатності території для потреб туризму. Схема рекреаційно-туристичного комплексу як об'єкта туристичного краєзнавства.

Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях. Краєзнавча інформація. Алгоритм підготовки до проведення краєзнавчих досліджень. Методика опрацювання джерельної бази: робота з архівними матеріалами, фондами бібліотек, статистичними даними та геоінформаційними порталами. Опрацювання літературних джерел краєзнавчого, історичного, етнографічного, туристичного, методичного характеру. Ознайомлення з картографічними джерелами. Визначення можливостей застосування різних методів проведення краєзнавчо-туристичних досліджень під час польової практики. Формування програми польових досліджень, розробка анкет, маршрутних листів та інструментарію фіксації об'єктів. Організаційно-технічні заходи та безпековий супровід краєзнавчої діяльності.

Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини. Туристичний потенціал Полтавської області. Місто Полтава як туристично-краєзнавчий центр. Загальний огляд району практики (значення його туристичних ресурсів), оглядова екскурсія, вибір туристичних об'єктів для вивчення. Комплексний аналіз природно-рекреаційних, історико-культурних та соціально-економічних (інфраструктурних) ресурсів Полтавської області. Особливості туристичних об'єктів Полтавщини, їхня привабливість для туристів та можливості використані в туристичній діяльності. Туристичні об'єкти природного походження. Дослідження об'єктів природно-заповідного фонду як бази для екологічного та активного туризму. Моніторинг стану історичної забудови, етнографічних центрів та об'єктів нематеріальної спадщини (ремесла, гастрономія). Оцінювання туристичної інфраструктури та сервісних можливостей територіальних громад. Застосування SWOT-аналізу для визначення екреаційного потенціалу, конкурентних переваг локальних туристичних ресурсів.

Тема 5. Камеральна обробка результатів практики. Документування досліджень туристичних ресурсів та туристичних об'єктів. Технологія систематизації та критичного аналізу зібраних під час польового етапу даних. Методи візуалізації результатів дослідження. Формулювання висновків та пропозицій щодо розвитку різних видів туризму на території, що вивчається. Формування прогнозів щодо розвитку туристичної сфери регіону. Оформлення відео та фотоматеріалів практики.

Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту». Методика проєктування туристичного маршруту: від концептуальної ідеї до технічного втілення. Складання траси маршруту з обґрунтуванням послідовності відвідування об'єктів та розрахунком логістичних витрат. Паспортизація туристичних об'єктів – історичних, культурних, етнографічних, екологічних, природно-географічних, туристичних пам'яток, які включені у схему краєзнавчо-туристичного маршруту. Створення паспорта опису маршруту. Врахування особливостей розробки краєзнавчо-туристичного маршруту у невизначених та екстремальних ситуаціях воєнного часу. Впровадження елементів інклюзивності та безбар'єрності при розробці маршрутів. Підготовка пропозицій щодо популяризації та розвитку туризму на Полтавщині.

4. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 2

Структура (тематичний план) навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Назви теми	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		контакт-них	самостійної роботи
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання	18	12	6
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України	18	12	6
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях	18	12	6
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини	31	20	11
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики	20	14	6
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту»	30	20	10
Разом	135	90	45

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента вищого навчального закладу спрямована на закріплення теоретичних знань та розширення наукового кругозору щодо формування системи знань майбутніх фахівців про складові туристично-рекреаційного потенціалу. Навчальна краєзнавчо-туристична практика для студентів денної форми навчання передбачає підготовку до практичних занять та виконання індивідуальних навчальних завдань.

6. Вимоги до баз практики

Практика здобувачів вищої освіти Університету проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Туризм спеціальності 242 Туризм і рекреація.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичні особи, які проводять незалежну професійну діяльність, органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські формування,

об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях та на інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися на підприємствах (в установах, організаціях тощо), матеріально-технічне та інформаційне забезпечення яких відповідає сучасному рівню розвитку сфери туризму і рекреації та забезпечує виконання програми практики. З такими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються відповідні договори.

7. Організація проведення практики

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Туризм ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 242 Туризм і рекреація, є:

- розробка наскрізної і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики здобувачів вищої освіти, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановчих зборів здобувачам вищої освіти;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, на факультеті – декан, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти.

Заходи, пов'язані з організацією практики здобувачів вищої освіти, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики здобувачів вищої освіти.

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться для академічної групи.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить здобувачам вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання здобувачам вищої освіти (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж із безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки

життєдіяльності;

- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

8. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

Після закінчення періоду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації навчальної краєзнавчо-туристичної практики відноситься щоденник практики.

За результатами проходження навчальної практики здобувачем вищої освіти подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівником практики.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів із навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік виставляється в останній день практики. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри на підставі:

- повноти та якості виконання здобувачем вищої освіти програми практики й індивідуального завдання (за наявності);

- оформлення та змістовності наповнення щоденника практики й інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Таблиця 3

Схема нарахування навчальної краєзнавчо-туристичної практики здобувачів вищої освіти денної форми навчання 242 ТР_бд_2024

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання самостійної роботи	Оформлення результатів практики (щоденника)	
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання	10	5	–	15
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України	10	5	–	15
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях	10	5	–	15
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини	10	5	–	15
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики	10	5	–	15
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту»	10	5	–	15
Оформлення результатів практики (щоденника)	–	–	10	10
Всього	60	30	10	100

Таблиця 4

Шкала та критерії оцінювання навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Кількість балів	Критерії оцінювання
Проходження практики (виконання програми практики)	
Виконання вправ на практичних заняттях	
10	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на високому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
7-9	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на рівні вище середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4-6	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на середньому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-3	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на рівні нижче середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених практичних завдань, що свідчить про відсутність знань з приводу засвоєння базових положень навчальної практики, вивчення питань практичної роботи на базовому рівні та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Виконання самостійної роботи	
5	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на високому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на рівні вище середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано

Кількість балів	Критерії оцінювання
	відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
3	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на середньому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-2	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на рівні нижче середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених самостійних завдань, що свідчить про відсутність знань з приводу засвоєння базових положень навчальної практики, вивчення питань практичної роботи на базовому рівні та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Оформлення результатів практики (щоденника)	
10	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, чітко, повне та послідовне викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, відсутність орфографічних і синтаксичних помилок
7-9	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, чітко, повне та послідовне викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань
4-6	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, послідовне, але недостатньо повне, викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, наявність незначних орфографічних і синтаксичних помилок
1-3	нечітко, неповне та непослідовне розкриття змісту розглянутих питань, наявність орфографічних і синтаксичних помилок
0	Відсутність оформленого щоденника з навчальної практики, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Географія туризму: екологічний туризм : підручник / В. В. Тарасова, І. К. Нестерчук, І. М. Ковалевська, А. С. Осіпчук ; Київ : SBA Print, 2021. 252 с.
2. Доценко А. І. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2022. 128 с.
3. Мальська М. П., Паньків Н. М. Туристично-ресурсний потенціал території: підруч. для студ. спец. 242 «Туризм». Київ : Піча Ю. В., 2022. 533 с.
4. Полтава – місто, в якому хочеться жити = Poltava, a very desirable city to live in : інформ.-презентац. проспект / [авт.-упоряд. Тексту : В. В. Павлов ; пер. англ. О. Сутелі]. Полтава : Говоров С. В., 2021. 112 с.

Допоміжні

1. Боруцька Ю. З. Практикум із методики створення еколого-туристичних стежок і маршрутів (з елементами сільського зеленого туризму): навч.-метод. посіб. Львів, 2020. 166 с.
2. Булава Л. М., Макаренко С. В., Гужва Ю. М., Ароян А. С. Монастирська гора, Яківці, Шведська Могила та Поле Полтавської битви Полтава : Швидкодрук, 2024. 156 с. (Історичні райони Полтави).
3. Вікові та меморіальні дерева Полтавщини : туристичний довідник / ГО «ВЕЛОПОЛТАВА» ; упоряд. Ю. М. Репало. (Люби і знай свій рідний край. Мандруймо Полтавщиною). Київ : Основа, 2021. 32 с.
4. Гринюк Д. Ю. Туристичне краєзнавство: Гадяч та його околиці : навч. посібник / Д. Ю. Гринюк, І. О. Степанець, О. В. Борисова ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2023. 111 с.
5. Дребо О. І., Бабікова К. О. Еколого-економічна оцінка рекреаційно-туристичного природокористування. *Агроекологічний журнал*. 2020. №1. С. 140-148. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.1.2020.201285>.
6. Єгорова О., Дорошенко А., Кононенко Ж. SWOT-аналіз потенціалу розвитку туризму в Полтавській області. Інфраструктура ринку. 2022. № 66. С. 147-152. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure66-27>.
7. Історія одного пам'ятника : до 120-річчя відкриття пам'ятника І. П. Котляревського в Полтаві : [інформ. проспект / авт.-упоряд. тексту та кер. проекту В. Павлов]. Полтава : Говоров С. В., 2023. 46 с. (Унікальні пам'ятки Полтави).
8. Мицик Ю., Тарасенко І. Полтавщина (з документів XVII–XVIII ст.). Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток : зб. наук. ст. Харків; Полтава : ТОВ «Майдан», 2023. Вип. XVIII. С. 327–356.
9. Попадинець Н. М., Галаченко О. О., Данило Я. І. Туристично-рекреаційна діяльність: еколого-економічні аспекти. *Регіональна економіка*. 2023. № 108 (2). С. 117-124. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-2-12>.
10. Саковська О. Вплив рекреаційної діяльності на розвиток туристичних дестинацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. doi: 10.32782/2524-0072/2023-52-9.
11. Сила бібліотек: збереження локальної історії у контексті сучасних подій : Круглий стіл / Нац. іст. б-ка України. сайт. Київ, 2024.
12. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Харків : НУЦЗУ, 2020. 209 с. URL: http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-menedzhmenta/Lekcii/TURRESURSI_UKRAINI_KONSPEKT_LEKCIJ.pdf.
13. Шаховська Н., Сидор П. Розроблення архітектури системи планування безпечних туристичних подорожей. *Herald of Khmelnytskyi National University. Technical sciences*, 2022. Вип. 305(1). С. 96–101. doi:10.31891/2307-5732-2022-305-1-96-101.
14. Шевчук С. М. Туристично-рекреаційна система Полтавської області: сутність та функціонування. *Туристичне регіонаознавство : матеріали науково-практичного семінару*. Київ : НАУ. 2022. С. 11–14.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi>.
3. Офіційний сайт Комунального закладу «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради». URL: <https://poltavatourcenter.pl.ua>.